

El sueño de la visión produce cronoendoscopias - Fernando de Felipe & Iván Gómez

Un dels llibres més estimulants dels que he llegit últimament està dedicat a classificar i relacionar les imatges que podem veure a les pantalles però no directament a través dels ulls. Els autors, , anomenen *cronoendoscòpia* aquesta forma contemporània del *trompe-l'oeil*. Estic segur que aquests dos homes han firmat algun pacte diabòlic ja que no només han vist totes les pel·lícules i totes les sèries, sinó que encara han tingut temps d'escriure, junts o per separat, sobre l'*anime* japonès, la televisió nord-americana, els germans Coen, les adaptacions i la realitat virtual: els seus textos són, ras i curt, una mostra d'omnisciència.

El sueño de la visión produce cronoendoscopias (Laertes) explica com l'acceleració i ralentització del temps -unida a la utilització dels drones, els controls remots, els trucs estroboscòpics i la manipulació digital- permeten accedir a imatges "impossibles". El capítol vuitè, per exemple, se centra en l'impacte, que ja ens hem acostumat a veure en càmera lenta, tant en els tirotejos de Sam Peckinpah com a l'esfondrament de les Torres Bessones. Una breu història de l'impacte cinematogràfic hauria d'incorporar fites com el cowboy cavalcant una bomba atòmica a *Dr. Strangelove* (Kubrick, 1964), el punt de vista de la fletxa a *Robin Hood* (Kevin Reynolds, 1991), el *bullet time* de *Matrix* (germans Wachowski, 1999), el pla subjectiu de la bomba caient a *Pearl Harbor* (Michael Bay, 2001) i el pla seqüència inicial de *Lord of War* (Andrew Niccol, 2005), que resumeix la vida d'una bala des de la fàbrica de municions fins que s'encasta al front d'un personatge irrellevant en el teatre de la guerra.

La literatura, que inicialment va servir d'inspiració a les pel·lícules, ha acabat anant al rebuf de la tecnologia cinematogràfica. Vicente Luis Mora, a *El lectoespectador* (Seix Barral, 2012) ja advertia de la tendència de la novel·la contemporània (Douglas Copeland, Ian McEwan. Fernández Mallo) a utilitzar focalitzacions i metàfores basades en l'avió, el satèl·lit o l'artefacte teledirigit. Amb tot, alguns autors continuen escrivint com si encara estiguéssim a l'època del cinema mut, la càmera fixa i els decorats de Méliès. Però Nabokov va ser profètic: "El somni d'un autor consisteix a convertir el lector en espectador".